

with the existing one. Assuming the above assumptions, reputation should be the beginning and determining factor of all processes in the organization.

Thus, the desired image should be the basis for determining resources, key competencies, distribution logistics, and connections with computer technology and other technical conditions of the management process.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ

Мовчанюк А.В.

к.е.н., доцент

Уманський національний університет садівництва

Історичний досвід і практика розвитку української державності невід’ємно пов’язана із розвитком аграрного сектора економіки країни. Аграрний сектор є важливою складовою національної економіки, стратегічна роль якого обґрунтована насамперед внеском у формування продовольчої безпеки держави, розвитком внутрішнього і зовнішнього аграрного ринків, забезпеченням нарощування експортного потенціалу України. Забезпечення ефективного функціонування аграрного сектора економіки має безпосередній вплив на розвиток структурно-функціональних параметрів економічної, соціальної та екологічної сфер держави, на підвищення рівня добробуту сільського населення, формування його зайнятості.

Вітчизняний аграрний сектор економіки займає лідируючі позиції та володіє чітко вираженими конкурентними перевагами, чому сприяють родючі ґрунти, сприятлива природно- кліматична зона, потужний людський потенціал і сформовані вікові традиції господарювання сільського населення.

Частка аграрного сектора економіки в загальній структурі валового внутрішнього продукту (ВВП) України становить 13 %, у ньому зайнято 18,0 % населення від зайнятого в галузях економіки держави (для порівняння у промисловості було зайнято 14,8 %, у торгівлі – 22,3 %), частка капітальних інвестицій перевищила 11,4 %, майже 40% національного експорту займає продукція агровиробництва.

Важливим індикатором оцінювання масштабів розвитку аграрного сектора є його ресурсний потенціал. Земельно-ресурсний потенціал України слушно вважають первинним підґрунтям національної економіки, а в сільському господарстві – головним чинником виробництва, саме тому реалізація земельної реформи є стратегічним напрямком розвитку, як сільських територій так і економічного розвитку держави в цілому.

Сучасна земельна реформа в Україні, розпочата з прийняттям Постанови Верховної Ради Української РСР «Про земельну реформу» від 18 грудня 1990 року, яка сприяла організації пошуку ефективного користувача сільськогосподарських угідь. Даним нормативним документом, передбачалось перерозподіл земель з одночасним наданням їх в довічне спадкове володіння

громадян, в постійне володіння колгоспам, радгоспам та іншим підприємствам, організаціям, установам. Крім того, важливу роль в формуванні та удосконаленні законодавства щодо проведення земельної реформи відіграли закони України: «Про селянське (фермерське) господарство», «Про колективне сільськогосподарське підприємство», «Про форму власності на землю», Земельний кодекс України.

З набранням чинності Указу Президента України від 8 серпня 1995 року № 720/95 «Про порядок паювання земель, переданих у колективну власність сільськогосподарським підприємствам і організаціям» [2] було проведено паювання сільськогосподарських угідь між членами колективних сільськогосподарських підприємств. В загальному по Україні було розпайовані 27 млн гектарів сільськогосподарських угідь (65% сільгоспугідь країни) між 6,4 млн селянами, які стали власниками земельних паїв. Середній розмір земельної частки (паю) по Україні склав 3,9 га.

Видання Указу Президента України від 3 грудня 1999 року № 1529 «Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки» [3] стимулювало створення агроформувань із залученням інвестиційних потоків. Практично з 2000 року було розпочато етап розвитку малих і середніх сільськогосподарських підприємств заснованих на приватній власності, орендних відносинах. В результаті реформування 10833 КСП у 2000 році було створено 14241 сільськогосподарське підприємство із новим правовим статусом на основі приватної, приватно-орендної власності. Найбільшу частку новостворених агроформувань зайняли господарські товариства, переважно товариства з обмеженою відповідальністю – 6761, що склало 47,5%. Дані товариства засновувались на приватній власності фізичних осіб, в свою чергу, товариство на основі орендних договорів використовувало земельні та майнові паї колишніх членів реформованих КСП. Крім того, приватних підприємств було створено 2901 (20,4%). Залишалась привабливою колективна форма господарювання, проте відмінна від КСП, якою стали сільськогосподарські виробничі кооперативи засновані на пайовій участі колишніх членів реформованих КСП, які свої майнові частки внесли до статутного капіталу виробничого кооперативу, а земельні частки (паї) передали в оренду створеному ними ж підприємству. За такою формою господарювання протягом 2000 року було створено 3325 (23,3%) сільськогосподарських виробничих кооперативів. Фермерських господарств створено 1254 або 8,8% в структурі агроформувань створених на базі реформованих КСП. Вказані підприємства стали підприємствами ринкового типу, А у процесі господарської діяльності на протязі останніх 20 років безперервно проходить процес становлення ефективного користувача землі, відбувається зміна форм господарювання, прихід у сільськогосподарське виробництво нових інвесторів.

Сьогодні розвиток малого і середнього агробізнесу – питання принципово важливе для України, оскільки це не лише ефективне джерело створення робочих місць, але й дуже серйозний чинник формування середнього класу суспільства, який є основою стабільності та розвитку країни. Адже якщо громадяни не розраховують патерналістично на послуги центрів зайнятості, а

навпаки, за рахунок власного інтелекту та професіоналізму ризикують започаткуванням власної справи задля забезпечення роботою себе, своєї родини, інших громадян та сплачують податки державі, то ці люди повинні мати величезний авторитет у суспільстві та надійну підтримку з боку держави. Малий та середній агробізнес через його значну численність і розповсюдженість на території країни є потужним каталізатором і стимулятором ділової активності, спричиняє об'єднання всіх учасників економічних відносин у країні, а також посідає провідне місце в процесах суспільного відтворення сільських територій, при цьому забезпечуючи інфраструктурний розвиток села, зайнятість, наповнення місцевих бюджетів.

Отже, сталий розвиток аграрного сектору економіки багато в чому залежить від наявного ресурсного потенціалу виробництва, при цьому одним із ключових аспектів якого виступає земля сільськогосподарського призначення, яка слугує як засобом виробництва, так і економічним об'єктом майнових відносин, зокрема, оренди. Розвиток ринкових відносин в аграрному секторі економіки України, запровадження приватної власності на землю, формування реального власника, користувача землі і господарських структур ринкового типу, зумовлюють необхідність в обґрунтуванні якісно нових методичних підходів щодо організації використання сільськогосподарських земель з метою забезпечення дієвого механізму для їх раціонального використання, охорони, створення нових робочих місць для населення, наповнення місцевих бюджетів та розвитку інфраструктури територіальних громад.

Список використаних джерел:

1. Саблук П. Т. Розвиток земельних відносин в Україні. К. : ННЦ ІАЕ, 2006. 396 с.
2. Про порядок паювання земель, переданих у колективну власність сільськогосподарським підприємствам і організаціям : Указ Президента України від 08.08.1995 №720/95. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/720/95>
3. Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки: Указ Президента України від 03.12.1999 №1529. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1529/99>

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Мовчанюк А.В.

науковий керівник, к.е.н., доцент

Уманський національний університет садівництва

Левченко Ю.Є.

студент 21 м-з-м групи

Уманського національного університету садівництва

Система охорони здоров'я України потребує системних змін, якісно нових підходів, альтернативних шляхів реформування організаційно-економічного механізму медичної сфери, розробки нових моделей взаємодії механізмів державної політики в умовах проведення трансформаційних змін галузі. Будучи багаторівневою й розгалуженою структурою, сфера охорони здоров'я перетворюючись формує складні підходи щодо визначення механізмів управління у державному і приватному секторах охорони здоров'я. З огляду на це, потрібно перетворювати стратегії управління відповідно до кращих практик які існують у світі, змінювати або модернізувати організаційні структури лікувальних закладів, виробляти нові системні підходи до фінансування та ціноутворення медичних послуг, нові методи оцінки діяльності різних учасників процесу з надання медичної допомоги.

Вагомий внесок у дослідження організаційно-правових, економічних та інституціональних умов удосконалення механізмів регулювання системи охорони здоров'я у тому числі і закладами охорони здоров'я, внесли такі зарубіжні і вітчизняні вчені як: А. Абрамешина, А. Бронштейна, А. Вишневського, В. Вороніна, Н. Герасименко, Н. Грищенко, В. Жарікова, Т. Овчиннікової, Л. Слесарєва, Д. Стігліц, І. Шеймана, В. Шевського, А. Авраменко, О. Акуленко, О. Даций, М. Корецький, Ю. Кальниш, І. Мельничук, М. Мартинюк, В. Москаленко, В. Сиченко, І. Шевчук та ін.

Проголошений курс держави на європейську інтеграцію спонукає до реформування багатьох державних інституцій, у тому числі такої соціально значущої, як сфера охорони здоров'я. Державна стратегія реалізації інституційних і структурних перетворень у сфері охорони здоров'я – це цілеспрямований і керований процес, результатом якого є створення системи охорони здоров'я, яка дозволить організувати надання якісних медичних послуг кожному громадянину суспільства в потрібний час та в потрібному місці, у необхідному обсязі та з мінімальними витратами.

До основних елементів охорони здоров'я, як складної системи, належать:

- процеси управління як сукупність операцій, що виконуються за певними нормативно-правовими приписами;
- структура складної адміністративної системи як форма організації її ланок та рівнів;
- методи управління як сукупність засобів впливу складної адміністративної системи на керований нею об'єкт;